

Nr 481

Av herr Larsson, Sigfrid, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 120 den 15 mars 1957 angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m. föreslås för överkonstapelstjänsterna vid fångvårdens jordbruk oförändrad lönegradsplacering (lönegrad A 9, förutvarande 14 lönegraden). Tjänstebenenämningen föreslås däremot ändrad till förste förman. Det må framhållas, att ifrågavarande tjänstemän vid löneförhandlingarna icke varit företrädda av någon yrkesrepresentant.

Fångvården bedriver jordbruk vid kolonierna Sörbyn, Åby, Näshult, Smälteryd, Ollestad, Lingatan, Skogsgård, Ödevata, Singeshult, Tygelsjö och Orretorp samt vid anstalterna i Mariestad, å Hall och å Skenäs. Vid kolonierna har de överkonstaplar, som nu skulle få ändrad tjänstebeteckning, funktioner som jordbruksföreståndare (driftledare) utom vid kolonien Tygelsjö, där överkonstapeln på grund av den omfattande odlingen av trädgårdsprodukter fungerar som trädgårdsföreståndare (trädgårdsmästare). Därtill är överkonstaplarna utom vid kolonien Åby ställföreträdare för styresmannen (nuvarande 21 lönegraden). Vid envar av anstalterna (i Mariestad, å Hall och å Skenäs) finnes lantbruksinspektör (nuvarande 22 lönegraden) som driftledare för jordbruket.

Fångvårdens jordbruk har under senare år undergått en fortlöpande rationalisering i takt med utvecklingen inom enskild jordbruksdrift. Denna rationaliseringsprocess har medfört ökade krav på driftledarna beträffande såväl utbildning och praktik som arbetsledaregenskaper.

Det ökade kravet på driftledarna framfördes på sin tid av professor emeritus L. Nanneson vid den översyn av fångvårdens jordbruksdrift, som han år 1947 i egenskap av sakkunnig verkställde åt statens organisationsnämnd. Nämnden hade genom beslut av Kungl. Maj:t den 30 juni 1947 erhållit i uppdrag att i anslutning till en organisationsundersökning vid fångvårdsanstalterna jämväl verkställa en sådan översyn. Den riktiga anpassningen till föreliggande tekniska och ekonomiska förhållanden vore, framhöll Nanneson, en nödvändig förutsättning för att bästa möjliga resultat skulle uppnås. En sådan anpassning kunde icke centraldirigeras utan måste utformas av vederbörande driftledare. Att dessa vore väl kvalificerade skulle helt visst också vara av stor betydelse ur ekonomisk synpunkt.

Vid ledigförklarandet av tjänst som överkonstapel i jordbruket uppställs följande krav. Sökande skall ha genomgått lantbruksskola (helst tvåårig), ha väl vitsordad praktik i jordbruk och erfarenhet som arbetsledare (lantbruksbefäl) samt ha intresse och fallenhet för fångvårdsarbete. Sökande till överkonstapeltjänsten vid kolonien Tygelsjö skall i stället ha genomgått trädgårdsskola och ha motsvarande praktik i trädgårdsskötsel.

I ett till Konungen den 24 juni 1954 avgivet utlåtande över en framställning från Sveriges arbetsledareförbund om inplacering av fångvårdens yrkesmästare i den då gällande tjänsteförteckningen m. m. föreslog fångvårdsstyrelsen, att överkonstapel, om han vore ensam ansvarig för jordbruksdriften vid koloni, skulle placeras i dåvarande 18 lönegraden. Förslaget föranledde icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd men upprepades i fångvårdsstyrelsens petita för budgetåret 1957/58.

I föreliggande förslag angående lönegradsplacering för arbetsledartjänster i fångvården har följande antal yrkesmästare i verkstadsdriften föreslagits uppflyttade, nämligen:

4 från nya lönegraden 12 till nya lönegraden 13	
11 » » » 11 » » » 12	
8 » » » 9 » » » 11	
6 » » » 8 » » » 9	

Den föreslagna oförändrade lönegradsplaceringen för överkonstaplarna i jordbruket (gamla lönegraden 14, nya lönegraden 9), vilka i fråga om krav på utbildning, yrkeskunnighet och arbetsledaregenskaper samt beträffande självständig tjänsteutövning och ansvar kan jämföras med de högst placerade yrkesmästarna, måste uppfattas som stötande och orättvis. En inplacering av ifrågavarande tjänster vid kolonier med jordbruk i åtminstone den nya 11 lönegraden såsom jordbruksföreståndare (trädgårdsmästare) är fullt berättigad. Att så ej skett torde sammanhånga med att denna lilla grupp av befattningshavare haft ringa möjlighet att vid de centrala löneförhandlingarna få sina välmotiverade anspråk på löneförbättring tillgodosedda. Det må framhållas, att tjänsterna som jordbruksföreståndare och trädgårdsmästare vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården är upptagna i den nya 12 lönegraden.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att de 11 tjänsterna såsom överkonstapel vid fångvårdens jordbruksdrift måtte erhålla placering såsom jordbruksföreståndare (10), respektive trädgårdsmästare (1) i lönegrad A 11.

Stockholm den 2 april 1957

Sigfrid Larsson